

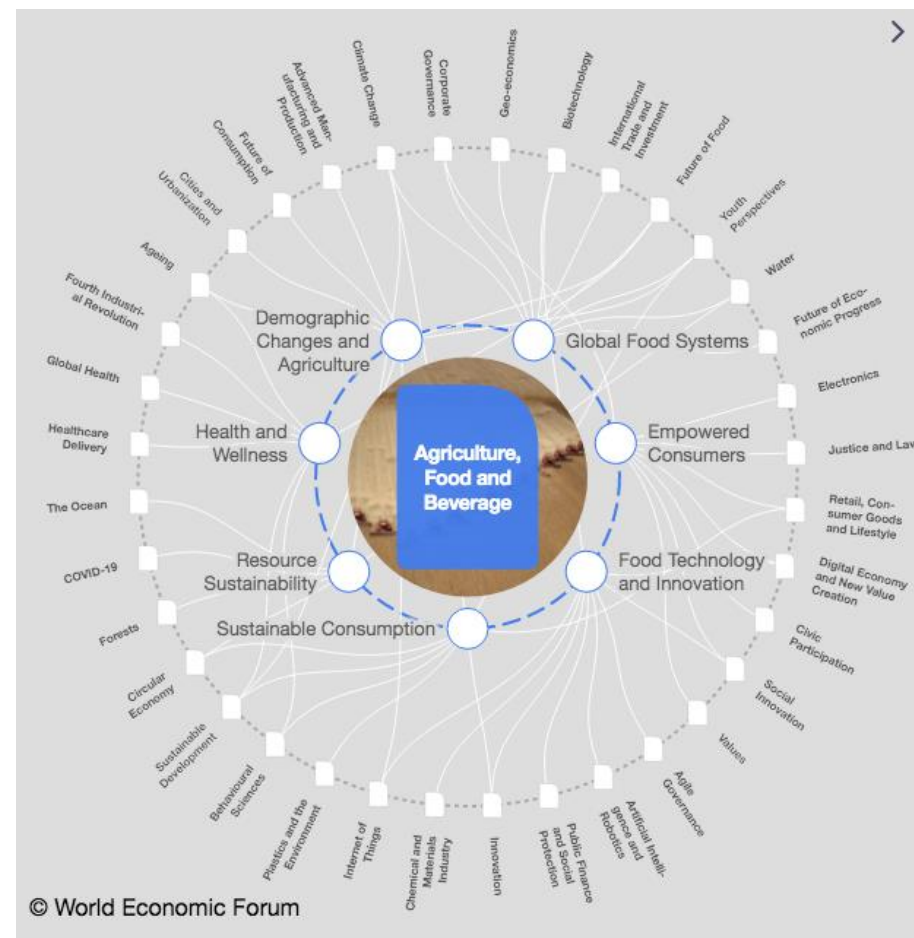
Poľnohospodárstvo, potraviny a nápoje

Očakáva sa, že do roku 2050 sa svetová populácia zvýši zo zhruba 7,7 miliárd na 10 miliárd a dopyt po obilninách, ktoré sa používajú ako potrava pre ľudí a zvieratá, vzrastie na

3 miliardy ton z približne 2 miliardy ton od roku 2009

Poľnohospodárske systémy sa musia lepšie zaoberať zmenou podnebia, vodou a pôdnymi zdrojmi, ktoré sa stávajú vzácnymi, keď sa usilujú zásobovať rastúcu globálnu populáciu.

Medzitým sa potravinárske spoločnosti musia prispôbiť meniacim sa modelom spotreby a zohrávať väčšiu úlohu pri podpore zdravia a pohody.

Globálne potravinové systémy

Systémy v súčasnosti sú neefektívne, a to aj bez dopadu rozširujúcej sa pandémie

Podľa odhadov OSN sa svetová populácia od roku 2019 zvýši z približne 7,7 miliárd na približne 9,7 miliárd do roku 2050 a potom na 10,9 miliárd do roku 2100.

Podľa Organizácie Spojených národov pre výživu a poľnohospodárstvo (FAO) bude tento nárast spolu s rastúcou svetovou strednou triedou, ktorá vyžaduje kvalitnejšie potraviny, vyžadovať takmer zdvojnásobenie súčasnej úrovne výroby potravín.

S rastúcim prepojením globálnych potravinových systémov bude potrebná efektívna koordinácia medzi rôznymi skupinami zainteresovaných strán.

Táto potreba koordinácie sa zdôrazňuje v čase krízy.

Podľa prezentácie, ktorú uverejnila FAO v marci 2020, nedošlo k žiadnym zjavným otrasom v zásobovaní, pokiaľ ide o dostupnosť, hoci začiatky dodávateľského šoku z hľadiska logistiky pri pohybe potravín sa začali prejavovať.

Globálne potravinové systémy

Pre krajiny závislé od dovozu to pravdepodobne predstavuje „veľký problém“.

Približne jedna tretina všetkých potravín vyrobených na svete je podľa FAO zničená alebo vyhodnená po spotrebe, zatiaľ čo stovky miliónov ľudí na celom svete zostávajú chronicky podvyživené.

Nedostatok skladovacích priestorov a infraštruktúry a nedostatok informácií o trhu pre malých poľnohospodárov sú kľúčovými dôvodmi strát potravín, ktoré sa vyskytnú skôr, ako sa tovar dostane k spotrebiteľom.

Potenciál pre vytváranie nových, systematických prístupov k potravinovým systémom, ktoré zahŕňajú rozmanitú škálu zainteresovaných strán, predstavuje príležitosť, ktorá pomôže trvalo udržateľne zásobovať svet do budúcnosti.

Jedno súvisiace úsilie, vládny program USA s názvom Feed the Future, vyzval podniky a univerzity, aby sa zapojili.

Feed the Future umožnil viac ako 3 miliónom detí žiť a pomohlo poľnohospodárom generovať viac ako 10 miliárd dolárov v nových tržbách v poľnohospodárstve medzi rokmi 2011 a 2017.

Spĺnomocnení zákazníci

Dáta, sociálne siete a mobilné technológie poskytujú spotrebiteľom väčšiu silu

Ľudia teraz môžu okamžite porovnávať ceny, kontrolovať produkty a zdieľať informácie na sociálnych sieťach o budúcich nákupoch pomocou svojich mobilných telefónov.

Spoločnosti musia teraz uspokojiť digitálne gramotnejších spotrebiteľov a zároveň riadiť dezinformácie o svojich značkách, ktoré sa šíria online.

Pokroky v technológii viedli k zvýšeniu kontroly v potravinárskom a nápojovom priemysle.

Spoločnosti sú pod väčším tlakom, aby zaviedli zodpovedné a sledovateľné procesy a otvorene ich zdieľali s verejnosťou. Boli vypracované právne predpisy na presadzovanie požiadaviek týkajúcich sa práva spotrebiteľov na informácie vrátane požiadavky na označovanie geneticky modifikovaných zložiek schválenej v USA v roku 2016 a nariadenia Európskej únie o poskytovaní informácií o potravinách (aj prostredníctvom označovania a reklamy) spotrebiteľov, ktoré vstúpili do platnosti v ten istý rok.

V roku 2018 Európska komisia prijala nové pravidlá označovania primárnych zložiek v potravinách, ktoré vyžadujú, aby sa pôvod primárnych zložiek uvádzal, ak sa líši od pôvodu samotnej potraviny, aby sa spotrebiteľia neklamali. Očakáva sa, že nové pravidlá nadobudnú účinnosť v roku 2020.

Potravinárska technológia a inovácie

Technologické inovácie môžu pomôcť transformovať globálne potravinové systémy

Miliardy ľudí na celom svete sú nedostatočne vyživované, milióny poľnohospodárov musia živiť, obrovské množstvo potravín je vyhadzované a zlé poľnohospodárske postupy zaťažujú životné prostredie.

Dosiahnutie cieľov OSN v oblasti trvalo udržateľného rozvoja si bude vyžadovať transformáciu potravinových systémov tak, aby sa stali inkluzívnejšími, udržateľnejšími, účinnejšími a výživnejšími.

To si vyžaduje okrem zlepšenia politiky, zvýšenia investícií a rozšírenej infraštruktúry aj zvýšenie kapacity poľnohospodárov, zmenu správania spotrebiteľov a zlepšenie riadenia zdrojov.

Až donedávna sa v potravinárskom a poľnohospodárskom sektore pomaly prijímali technológie, ktoré riadili štvrtú priemyselnú revolúciu, ako napríklad internet vecí, umelá inteligencia a blockchain súvisiace investície boli nízke, čo inšpirovalo relatívne málo súvisiacich začínajúcich podnikov.

Podľa správy Svetového ekonomického fóra **Inovácia s cieľom**. Do úlohy technologických inovácií pri urýchlňovaní transformácie potravinového systému sa v rokoch 2010 až 2018 investovalo celkom asi 14 miliárd dolárov do približne 1 000 startupov zameraných na potravinové systémy. Pre porovnanie, v tom istom období sa do približne 18 000 začínajúcich zdravotníckych zariadení investovalo 145 miliárd dolárov.

Potravinárska technológia a inovácie

Roztrieštené vidiecke trhy, zlá infraštruktúra a veľká regulačná záťaž zvyšujú náklady pre firmy vyrábajúce potravinové systémy, zatiaľ čo príjmy sú často obmedzené obmedzenou schopnosťou alebo ochotou zákazníkov platiť.

Okrem toho sa veľká časť doterajších činností pri zavádzaní potravinových systémov sústredila na zlepšenie výroby v rozvinutých krajinách čo môže mať za následok menší prístup k novým riešeniam v rozvojových krajinách.

Fórum v spolupráci so spoločnosťou McKinsey & Company zdôraznilo technologické aplikácie, ktoré predstavujú vznikajúce príležitosti na zlepšenie výživy spotrebiteľov, zvýšenie efektívnosti a transparentnosti dodávateľského reťazca a zvýšenie produktivity a ziskovosti poľnohospodárov.

Aj keď je veľa v počiatočných fázach, mohli by do roku 2030 priniesť výrazné pozitívne vplyvy na potravinové systémy.

Ak by napríklad spotrebiteľia mohli do roku 2030 nahradiť 10% až 15% mäsa, ktoré konzumujú, celkové emisie skleníkových plynov z poľnohospodárstva by mohli klesnúť o 5% až 8%, odbery sladkej vody pre poľnohospodárstvo by sa mohol znížiť o 7% až 12% a 5% až 10% z celkovej pôdy využíwanej na poľnohospodárstvo by sa mohlo uvoľniť na iné účely.

Trvalo udržateľná spotreba

Spotrebitelia potrebujú podporu, aby mohlirobiť udržateľnejšie rozhodnutia

Od roku 2016 bolo **v strednej triede asi 3,2 miliardy ľudí**, ktorí už utratili **spolu 35 biliónov dolárov ročne** a podľa správy z roku 2017, ktorú vydala Brookingsova inštitúcia, sa **do strednej triedy každoročne pripája zhruba 140 miliónov ľudí**. Podľa správy je takmer 90% nových účastníkov z Ázie. Spotrebitelia v rozvíjajúcich sa ekonomikách v Ázii a inde sa usilujú o západný životný štýl s vysokou spotrebou.

Podľa výsledkov štúdie uverejnenej v roku 2017 sieťou pre udržateľnosť podnikania **je len 13% spotrebiteľov ochotných zaplatiť viac za ekologické výrobky**. Podľa OSN pre výživu a poľnohospodárstvo **asi jedna tretina potravín vyrobených pre ľudskú spotrebu** na celom svete dôjde k strate alebo plytvaniu (**približne 1,3 miliardy ton ročne**).

Spoločnosti sa musia snažiť posunúť spotrebiteľské správanie k väčšej udržateľnosti. Projekt Svetového ekonomického fóra zameraný na zajtrašieho spotrebiteľa vytvoril digitálnu platformu „**Spoločne**“, ktorá predstavovala spoločnosti vrátane Coca-Cola a Unilever a bola navrhnutá tak, aby inšpirovala mladých ľudí príbehmi o udržateľnejšej budúcnosti.

Štvrtá priemyselná revolúcia, ktorá je podporovaná zblížujúcimi sa kmeňmi nekontrolovateľných technologických inovácií, umožňuje obchodným modelom, ktoré môžu lepšie riadiť udržateľnosť.

Podľa Brookingovej inštitúcie sa očakáva, že v roku 2014 sa hodnota podielového hospodárstva zvýši zo 14 miliárd dolárov na 335 miliárd dolárov do roku 2025.

Udržateľnosť zdrojov

Rastúci dopyt a zmena podnebia ohrozujú globálne potravinové systémy

Rastúca globálna populácia a rozširujúca sa stredná trieda zvyšujú dopyt po potravinách a zvyšujú tlak na poľnohospodársku pôdu, lesy a vodné zdroje.

Zároveň sú poľnohospodárske systémy čoraz viac ohrozené zmenou podnebia a súvisiacou volatilitou počasia. Keď teploty a hladiny morí stúpajú zrýchleným tempom, experti naznačujú, že ak by sa globálne otepľovanie neobmedzilo na 2 ° C nad úroveň pred priemyselnou teplotou, viedlo by to k nezvratnému poškodeniu.

Globálny potravinový hodnotový reťazec vrátane pestovateľov, výrobcov a predajcov predstavuje zhruba 30% celosvetovej spotreby energie a podľa OSN pre výživu a poľnohospodárstvo (WHO) ročne produkujú skleníkové plyny odhadované na 10 gigatónov ekvivalentu oxidu uhličitého každý rok.

Poľnohospodárstvo využíva **na rastlinnú výrobu 11% svetového povrchu, predstavuje 70% z celkového odberu sladkej vody** a podľa správy je zodpovedných za **približne 80% globálneho odlesňovania**.

Podľa piatej hodnotiacej správy Medzivládneho panelu pre zmenu podnebia uverejnenej v roku 2014 je pravdepodobné, že kombinovaný účinok zmeny klímy a oxidu uhličitého do roku 2050 zvýši ceny potravín až o 45%.

Udržateľnosť zdrojov

Nová plastová ekonomika sa do roku 2050 takmer štvornásobne zväčší vo výrobe plastov používaných na balenie potravín.

Vývoj udržateľnejších systémov by mohol mať výrazný sociálny a ekonomický vplyv, najmä v rozvojových ekonomikách pripravených preskočiť tradičné prístupy „**take-make-dispose**“, ktoré už prevládajú inde.

Sektor plastov a poľnohospodárstvo všeobecne musia spolupracovať s viacerými zúčastnenými stranami, aby sa maximalizovala udržateľnosť zdrojov.

Vyžaduje sa väčšie úsilie o zvýšenie udržateľnosti, pokiaľ ide o potraviny vyrobené v oceánoch.

Podľa správy OSN pre výživu a poľnohospodárstvo z roku 2016 o stave svetového rybolovu a akvakultúry je takmer jedna tretina svetových zásob rýb nadmerne lovená, čo ohrozuje hospodársku a environmentálnu bezpečnosť. Lepšie riadenie rybolovu by mohlo pomôcť pri riešení nadmerného rybolovu a vytvoriť významnú hospodársku príležitosť.

Výskum uverejnený v Zborníku Národnej akadémie vied USA v roku 2016 odhadoval, že silné techniky riadenia rybolovu by mohli zvýšiť ročný globálny úlovok o viac ako 16 miliónov ton a vytvoriť dodatočný zisk vo výške 53 miliárd dolárov.

Zdravie a wellness

Súkromný sektor zohráva dôležitú úlohu v boji proti podvýžive a obezite

Svet sa všeobecne stáva viac uvedomelým ohľadom zdravia. Ľudia však naďalej zápasia s „skrytým hladom“ (nedostatok vitamínov a minerálov, ktoré človek potrebuje) a „nadmernou výživou“ (obezitou).

Problém chronického hladu sa zhoršuje, odhadovaný počet podvyživených ľudí na svete sa podľa správy OSN pre výživu a poľnohospodárstvo z roku 2017 o stave potravinovej bezpečnosti a výživy zvýšil **na 815 miliónov** *od roku 2016* **zo 777 miliónov v predchádzajúcom roku.**

Nadmerná váha je tiež globálnym problémom. Podľa Organizácie OSN pre výživu a poľnohospodárstvo sa detská obezita vo väčšine regiónov sveta zvyšuje (od roku 2016 má *41 miliónov detí nadváhu*) a všade sa zvyšuje obezita dospelých.

Prostredníctvom zvýšenej koordinácie a spolupráce existujú príležitosti na zníženie podvýživy a vytvorenie pozitívneho vplyvu. Mnohé spoločnosti zisťujú, že dodávka zdravších výrobkov má zmysel pre podnikanie. Nestlé napríklad vytvoril jednotku Health Science na vývoj výživových produktov, zatiaľ čo predaj balených potravín s vysokým obsahom cukru a solí sa vo všeobecnosti znížil.

V USA zaznamenali veľkí predajcovia spotrebiteľského tovaru (vrátane balených potravín) v rokoch 2011 až 2015 pokles ich spoločného trhového podielu, zatiaľ čo ich spoločný trhový podiel zaznamenali malé a stredné podniky vrátane výrobcov zdravých potravín, ako je výrobca proteínových tyčíniek Quest Nutrition.

Demografické zmeny a poľnohospodárstvo

S pribúdajúcimi a bohatšími ľuďmi sa menia očakávania týkajúce sa ponuky jedál a nápojov

Demografické zmeny vytvárajú staršiu, bohatšiu populáciu, ktorá stále viac žije v mestách a výrazne ovplyvňuje poľnohospodárstvo, potravinárstvo a nápoje.

*Okrem toho do roku 2050 bude výrazne viac spotrebiteľov starších a žijúcich v mestách, čo bude viesť k významným zmenám v súvisiacich k spotrebiteľských zvyklostiach, podľa údajov uverejnených OSN bude do roku 2050 starších viac ako 60 rokov vo svete 60 miliárd ľudí a asi 66% svetovej populácie bude pravdepodobne žiť **v mestských oblastiach v porovnaní s 54% v roku 2014.***

Očakávania týkajúce sa spôsobu dodávania produktov sa budú vyvíjať, pretože tieto demografické zmeny spôsobujú zmeny v spôsobe konzumácie jednotlivcov a v tom, čo konzumujú.

Podľa správy Svetového ekonomického fóra z roku 2017 s názvom Budúcnosť maloobchodu pre spotrebiteľský priemysel sa očakáva, že na odvetvie potravín a nápojov budú mať veľký vplyv trendy vrátane zvýšeného dopytu po personalizácii a automatického dopĺňovania prostredníctvom technológií, ako je internet vecí.